

Marktwerking binnen de medische microbiologie

Bert Mulder, Simone Moorlag, Jan Kaan

Het thema 'marktwerking binnen de medische microbiologie' is zeer actueel. Dit themanummer bevat artikelen vanuit verschillende gezichtspunten. Allereerst schetst secretaris Gunnar Andriessse vanuit het NVMM-bestuur de aanleiding: de overname door Eurofins van het laboratorium voor pathologie en microbiologie in Zuidoost-Brabant (PAMM). Dit leidde tot het vertrek van zeven van de acht artsen-microbioloog bij PAMM. Een enquête onder de NVMM-leden toonde aan dat een grote meerderheid (83 procent) van de respondenten een negatieve tot zeer negatieve invloed verwacht op het sturen van zinvolle diagnostiek. Gunnar beschrijft dat deze enquête, de daarop volgende rondetafelgesprekken en het debat op 5 april laten zien dat ons specialisme zich moet voorbereiden op ongewenste effecten van marktwerking op kwaliteit van zorg en op voor de medisch specialist vereiste zeggenschap. Het NVMM-bestuur heeft hierover een brief aan minister Kuipers gestuurd. Bas Mourik illustreert namens de NVAMM met een mooie parabel over een kikker en schorpioen de fundamentele aard van commerciële ondernemingen. Thijs Tersmette analyseert deze fundamentele aard onder de titel 'Waar voor je geld?' Hij schetst een paradox: enerzijds lijkt de marktwerking in de zorg nu op zijn retour en wordt deze bijvoorbeeld in het Co-Med-dossier politiek gezien veelal als rampzalig beschouwd; anderzijds lijkt de marktwerking binnen de medische microbiologie in Nederland aan een opmars bezig. Thijs concludeert dat regionale samenwerking over zorgdomeinen heen voor bestuurlijke partijen en verzekeraars een steeds vanzelfsprekender uitgangspunt wordt. Een volgende paradox vormt het verstoren van de regionale samenwerking als eindconclusie van de visie vanuit Eurofins PAMM, beschreven door Anne Majjer-Reuwer et al. Zij vragen zich af hoe het verder moet als vanaf januari 2024 de grenzen van de ABR-zorgregio's doorkruist worden doordat academische microbiologische zorg wordt geleverd aan de periferie, en er in de regio Eindhoven vier aanbieders van medisch-microbiologische zorg (Diagnostiek Voor U, Eurofins, Jeroen Bosch Ziekenhuis en RadboudUMC)

gaan acteren. Drie van de vijf ziekenhuizen in de regio Zuidoost-Brabant zeggen per 1 januari 2024 het contract op voor de medisch-microbiologische dienstverlening door Eurofins PAMM. Dit bericht kwam voor hen onverwacht, hoewel de vraag hoe Brabantse ziekenhuisbestuurders zich voelen al tijdens het debat op 5 april aan de orde kwam. Anne-Marie van Elsacker, directeur divisie medische microbiologie bij Certe, beschrijft in 'Neoliberalisme in de medische microbiologie' het toekomstperspectief in zes punten. Zij concludeert dat het voor de infectieveiligheid van Nederland van groot belang is dat de medische microbiologie als medisch specialisme behouden blijft, inclusief de aanpak van de laboratoriumdiagnostiek. De beroepsgroep, de wetenschappelijke vereniging NVMM en de branche-organisatie VMML hebben hierin alle een eigenstandige en gezamenlijke verantwoordelijkheid, onder de onvermijdelijke voorwaarde dat het neoliberalisme actief wordt afgezworen.

De nieuwe NVMM-directeur Niels van Haarlem doet, terwijl hij zich voorstelt, nog een laatste commerciële duit in het zakje. We gaan ervan uit dat er meer bijdragen volgen over de toekomst van de Nederlandse medische microbiologie; Gijs Ruijs' artikel zit al in de pijplijn. Het Radboudziekenhuis en de voormalige PAMM-microbiologen dagen we uit om te zorgen dat niet alleen over hen geschreven wordt maar ook door hen. De Transmissieroute wordt verzorgd door Jean-Luc Murk. Niet alleen de toekomst maar ook de geschiedenis komt aan de orde: 'In Retrospect' bevat een bijdrage van Jan Peter Verhave over Robert Koch en zijn relatief onbekende malariawerk. Het parasitologieartikel van Ditmer Talsma gaat over detectie en determinatie naar aanleiding van een oranje worm. Tot slot is er het verslag van het NVAMM-symposium, dat dit jaar ging over de opkomst van BRMO's.

B. Mulder, arts-microbioloog, hoofdredacteur NTMM;
S. Moorlag, aios medische microbiologie, redactielid NTMM;
J. Kaan, arts-microbioloog, redactielid NTMM.
Correspondentieadres: B. Mulder (b.mulder@cwz.nl).